

Binnen de vaste commissie voor Infrastructuur en Milieu hebben verschillende fracties de behoefte om aanvullende vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over het ontwerpbesluit tot wijziging van het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet (zestiende tranche) (Kamerstuk 32 127, nr. 223) en de antwoorden op vragen van de commissie over het ontwerpbesluit tot wijziging van het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet (zestiende tranche) (Kamerstuk 32 127, nr. 224).

De fungerend voorzitter van de commissie,
Remco Dijkstra

De adjunct-griffier van de commissie,
Jansma

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Inleiding

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van het ontwerpbesluit en hebben geen aanvullende vragen.

De leden van de PVV-fractie hebben met gemengde gevoelens kennisgenomen van het verslag van het schriftelijk overleg over deze 16e tranche van de Crisis- en herstellwet (Chw) (Kamerstuk 32 127, nr. 224) en hebben hier nog vragen over.

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van het ontwerpbesluit en hebben hier geen aanvullende vragen over.

De leden van de SP-fractie vinden dit nader schriftelijk overleg over de Chw noodzakelijk. Deze wet is namelijk ontstaan om, in aanloop naar de Omgevingswet, te kunnen experimenteren met projecten op het gebied van ruimtelijke ordening.

Algemeen

Het is de leden van de PVV-fractie nog steeds niet helemaal duidelijk voor welke specifieke duurzaamheidsaspecten het verbreden van de reikwijdte noodzakelijk is. Wellicht kan de Minister hier een aantal voorbeelden van geven? Verder zien deze leden in deze 16e tranche van het Besluit uitvoering Chw vooral projecten terugkomen die een verdere verspilling van belastinggeld door gemeentes en provincies faciliteren. Het plaatsen van tijdelijke grootschalige zonneparken in de provincie Groningen is daar het meest duidelijke voorbeeld van. Deze leden zijn benieuwd wie de rekening krijgt voor het realiseren van de tijdelijke aansluiting op het elektriciteitsnetwerk. Ook zijn deze leden benieuwd in hoeverre dit stand houdt bij de doelmatigheidstoets van de Autoriteit Consument en Markt (ACM) over de bestedingen van netwerkbedrijven. Met andere woorden: mag van een netwerkbedrijf gevraagd worden dat zij voor miljoenen kabels met een levensduur van 50 jaar of langer aanleggen voor zonneparken waarvan in de bestemmingsplannen reeds is vastgelegd dat dit een tijdelijke voorziening betreft? Wat deze leden betreft zou dit een dergelijke doelmatigheidstoets nooit doorstaan, dus als de Minister toch toestemming verleent aan de provincie Groningen om de tijdelijke zonneparken aan te leggen, dan zou zij op zijn minst als voorwaarde moeten stellen dat de provincie Groningen of de initiatiefnemers van de zonneparken volledig opdraaien voor de aansluitingskosten van deze zonneparken en niet de Nederlandse burgers en bedrijven. Is de Minister daartoe bereid? Zo nee, waarom niet? Verder wordt in de antwoorden op de eerder over het ontwerpbesluit gestelde vragen aangegeven dat de Minister niet kan garanderen dat de Efteling gevrijwaard blijft van duurzaamheidsgedram, omdat dit een beslissing van de Efteling zelf is. Echter, zij maakt dit door dit besluit wel eenvoudiger en bovendien is het specifiek gericht op het sprookjesbos, hetgeen medeweten van de specifieke plannen impliceert. Deze leden roepen de nieuwe Minister dan ook met klem op om te voorkomen dat het sprookjesachtige karakter van de Efteling straks wordt ontsierd door allerlei duurzame fratsen door dit onderdeel uit deze 16e tranche van het Besluit uitvoering Chw te schrappen.

De leden van de SP-fractie zijn van mening dat gestopt moet worden met het toevoegen van nieuwe projecten onder de noemer van de Chw en dat er een einddatum gekoppeld moet worden aan lopende projecten. Reden hiervoor is dat de Omgevingswet inmiddels is uitgesteld tot 2021 en dat

niet eindeloos doorgedaan kan worden met experimenten en wetgeving die in de pijpleiding blijft zitten.

Nu er voorlopig geen voortgang gemaakt wordt met het verder invoeren van de nieuwe Omgevingswet is het een vreemde figuur om maar experimenten te blijven toevoegen. Er moet naar mening van deze leden gestopt worden met onverantwoord vooruitlopen op de Omgevingswet.

De leden van de SP-fractie merken op dat de Omgevingswet een grote verandering behelst waar veel vraagtekens bij geplaatst zijn door verschillende organisaties. Er gaan stemmen op die stellen dat de Omgevingswet niet zo probleemoplossend is als wordt betoogd. Ook wordt er gesteld dat het omgevingsplan minder vrij is dan is verondersteld. De doelen van de visie moeten immers worden verankerd, alle regels van de Algemene Plaatselijke Verordeningen (APV's) moeten gedetailleerd een plek vinden en ook de eisen van Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) en de Veiligheidsregio's worden gelukkig meegenomen. Volgens deze leden blijft de belangrijkste vraag dan ook wanneer gemeenten er klaar voor zijn om de Omgevingswet goed uit te voeren. Hoewel er veel onduidelijkheid bestaat over de Omgevingswet hebben gemeenten wel de ruimte om te experimenteren met bijvoorbeeld grondzaken en de financiering hiervan. In het verleden zijn er gemeenten geweest die enorme bedragen hebben moeten afboeken op de grond-exploitatie-post. Teveel macht aan de ontwikkelaars op kosten van de belastingbetaler, dat moeten we naar mening van deze leden niet willen. Is de kostenverdeling en/of het kostenverhaal al toereikend geregeld? Moet daarover geen toelichting in een van de aanvullingswetten voor de Omgevingswet? Wat gebeurt er indien gemeenten in gebreke blijven?

Gelet op het kritische rapport van de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (Rli) «Grond voor gebiedsontwikkeling; instrumenten voor grondbeleid in een energieke samenleving» (Kamerstuk 33 118, nr 197) vragen de leden van de SP-fractie op welke wijze regionale samenwerking en verevening in de toekomst zal worden bevorderd, nu dat vanwege het opheffen van de Wet gemeenschappelijke regelingen-plusregio's (Wgr-plusregio's) niet meer kan en mag. Is of wordt de begrenzing van staatssteun in voldoende mate onderzocht?

Voor alle reeds toegestane experimenten onder de Chw is een einddatum van het experiment vastgesteld. De leden van de SP-fractie vinden dat daaraan vastgehouden moet worden, ongeacht de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Nieuwe experimenten toestaan kan uiteindelijk betekenen dat heel Nederland straks experimenteergebied is.

De leden van de SP-fractie merken op dat een belangrijk onderdeel om de Chw op te beoordelen de evaluatie van de experimenten is. Een aanzienlijk aantal experimenten loopt al langere tijd, waardoor goed geëvalueerd moet worden wat deze experimenten hebben opgeleverd en wat nog beter kan. Hoe staat het met de reacties op de consultatierondes bij de «grondzaken»? Klopt het dat het onbekend is wat er met de reacties wordt gedaan en dat het herziene ontwerp nog niet bekend is? Komt het Deltaprogramma in een Aanvullingswet voor de Omgevingswet?

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de toezending van de oorspronkelijke aanvragen door gemeenten. Zij missen echter een groot gedeelte van de onderbouwing van de aanvraag door de gemeente Ameland. Deze leden stellen het op prijs wanneer dit alsnog wordt aangevuld.

De leden van de SP-fractie vragen op welke wijze de motie Paulus Jansen/Monasch/Koolmees (Kamerstuk 33 194, nr. 12) is uitgevoerd. De tijdelijke commissie Huizenprijzen achtte het noodzakelijk dat de effecten van zelfrealisatie grondig zouden worden onderzocht. Deze leden verwachten hierop een uitgebreide reactie.